

**СИНЪТ НА КУЦОВЛАХА И
ХУБАВИЦАТА НА СВЕТА
АЛБАНСКА НАРОДНА
ПРИКАЗКА**

chitanka.info

Какво ли не се е случвало по тая земя! В старо време имало един богат куцовлах. Богатството му се мерело с хиляди брави овце и крави, със стотици коне и всякакъв друг имот.

Веднъж тамошният цар, като обхождал царщината си, замръкнал край кошарата на този куцовлах и останал там да нощува. Стопанинът се разтичал, приел високия гостенин с голяма почит, нагостил го, напоил го с най-доброто, каквото имал. Царят останал много доволен.

Същата нощ жената на куцовлаха добила мъжка рожба. На заранта царят кръстил новороденото. Когато да си тръгне, дал на бащата един златен кръст и му рекъл:

— Да учиш, да изучиш това дете на дълбоки науки. А когато завърши учението си, да го пратиш при мен. Ще го направя голям човек — той ще бъде наследник на престола ми, защото аз съм безчеляден.

Тъй рекъл царят и си отишъл по своите царски работи.

Минали се няколко години, момчето поотраснало, дошло на възраст за учение. Бащата изпълнил заръката на царя: изпратил синчето си да се учи при най-мъдрите люде на времето си. А то било работливо и паметливо — изучило добре дълбоките науки. Като станало на седемнайсет-осемнайсет години, върнало се в бащиния дом по учено и от владиката. Тогава куцовлахът окачил на шията му царевия подарък — златния кръст. На него пишело: „Аз, твоят кръстник, съм цар на тая страна. Като ти набодат мустаците, ела да ме намериш в моята престолнина, да те направя голям човек!“.

Синът помолил баща си да го пусне да иде при царя. Този се съгласил, защото и без това през цялото време все за обещанието на царя си мислел. Наредил да облекат момъка в най-скъпи дрехи, да му отделят най-харния кон от хергелето — нали при цар отива, да не се посрами!

Тръгнал куцовлашкият син през планината да иде в престолния град. По пътя настигнал един друг момък на негова възраст. Заприказвали се и продължили заедно. Непознатият имал зелени очи, които бягали на всички страни. Нашият момък бил събрал в главата си толкова мъдрости, пък не знаел какво казват старите люде: с такъв човек да не се събираш. И — както ще видим подир малко — зле си изпатил, заради своята доверчивост. Защото този пътник, макар и още

млад, бил събрал в душата си толкова грехове, че и самото море не би могло да ги измие.

Като вървели така някое време, спрели да починат и похапнат. Куцовлашкият син се похвалил, че така и така — отива, значи, при своя кръстник — царя, който ще го направи наследник на престола. Защо не е добре да си развързваш езика пред непознати люде? Ето на, подир малко зеленоокият скочил, повалил момъка на гръб и опрял о гърлото му голям нож.

— Съблечи дрехите си — извикал — и облечи моите! И закълни се, че никому няма да изкажеш кой си ти, кой съм аз! Кажи: само ако умра и възкръсна, тогава ще издам тайната. Иначе ей сега ще те заколя.

Уплашил се синът на куцовлаха, покорил се. Заклел се, че няма да издаде тайната. Разменили си дрехите. Непознатият рекъл, че отсега нататък той ще бъде кръщелникът на царя, а нашият момък ще му бъде слуга. Метнал се той на коня, а куцовлашкият син тръгнал пеша подире му. Така пристигнали в царевия дворец.

Измамникът показал златния кръст, представил се за кръщелника на царя. Пък като бил прост и не знаел как да се държи, да поздрави, застанал като пън с ръце в джобове и измънкал нещо неразбрано. А синът на куцовлаха се поклонил и поздравил, както се следва и подобава на благовъзпитан човек. Царят повече него харесал и си помислил: „Ей този трябваше да бъде моят наследник, ама нейсе!“.

Пригответи на лъжеца най-добрите покои в двореца, наредили го да живее по царски. Царят заповядал на всички да го почитат и слушат като негов син, защото подир време ще го направи свой заместник. Пък куцовлашкият син пратили да спи при конярите в обора.

Сторил тая подмяна проклетникът, ала скоро почнал да съжالياва, загдето не убил момъка още в планината. Защото се боял, че този може да престъпи клетвата си и да го издаде. И ето — лежи той на пухените дюшеци, а сънят му — неспокоен. Затова решил да погуби сина на куцовлаха.

Един ден се престорил на болен. Царят отишъл да го види. Попитал го какво му е. Онзи заохкал, запъшкал:

— Ох, много ми е зло! Ох-ох-ох!

Царят извикал разни билкари и знахари. Давали на преструващия се болник разни горчилки, които той изливал скришно и продължавал да охка.

— Кажи какво да сторим, че да ти мине? — запитал го царят угрижен.

— Ако изям една зелка от ония, които растат в градината на ламята, ще се повдигна. Друг лек няма за моята болест.

— Ех, синко, кого да пратим? Толкова юнаци са отивали за тия ламски зелки, никой не се е върнал.

— Царю, заповядай на моя слуга да иде. Ако откаже, заплаши го, че ще му вземеш главата.

Царят извикал сина на куцовлаха и му рекъл:

— Щещ, не щещ, трябва да идеш горе в планината при ламята и да донесеш за болния си господар една зелка от нейната градина. Не изпълниш ли заповедта ми, ще ти отрежа главата!

Завил се и замаял момъкът — що да стори? Царска воля не се пречупва.

Тръгнал да се разтъпче извън града, да се разтуши и разведри. Вървял той през близката гора, плачел и кършел ръце, защото знаел, че на сигурна смърт го пращат. Така достигнал до една вехта колибка на сред гората. На прага стоял един белобрад старец. Той го попитал защо плаче, а куцовлашкият син му разправил, че царят го праща при ламята да донесе една зелка за цар на царевия наследник. Пък него го е страх, защото досега никой не се е върнал от там жив. Изслушал го старецът:

— Изсуши сълзите си, момко — рекъл му, — не тъжи! Димът от огъня, що царевият наследник е запалил за тебе, ще му изяде очите. Виж какво да сториш: поискай да ти дадат осемдесет катъра — четиридесет натоварени с мед, а другите с мляко. Тръгни с тоя керван през планината и върви все към залез-слънце. Гледай да стигнеш в леговището на ламята по пладне. Тогава тя е на лов. Премети бърлогата ѝ, почисти я и запали огън. Тури в котела, който виси в огнището, меда и млякото и ги разбъркай. Като свършиш тая работа, скрий се някъде наблизо. Щом се върне ламята, тя ще види, че всичко вътре е разтребено; ще изяде и това, що си ѝ стотвил — че то е най-обичната ѝ гозба — и ще те повика. Чак тогава ти ѝ се открий. Като те попита защо си дошъл, кажи ѝ. Тя ще те остави да си набереш колкото си щещ зелки. Ти откъсни само три и още там ги изяж. Тия зелки са чудодейни — от тях ще добиеш хубост и сила невиджана. А на

връщане се отбий в моята колиба. Аз ще ти дам зелка за царевия наследник.

Момъкът се зарадвал, поблагодарил на стареца и с олекнало сърце се върнал в двореца. Царят му дал всичко каквото поискал. Той натоварил осемдесет катъра с мед и мляко и подкарал кервана към залез-слънце. Много ли, малко ли вървял през камънаци и трошляци, през шубраци и трънаци, по пладне се изкачил на най-високия връх на планината. Там, в една тъмна пещера, живеела ламята. По туй време — както старецът беше казал — тя била на лов. Момъкът стоварил товара пред пещерата и натирил катърите в един дол да пасат. Сетне се заловил за работа и като свършил всичко както трябва, отишъл, че се скрил в шумата на едно дърво.

Привечер отдалече се чул страшен шум и тътнеж, сякаш планината се срива: ламята се връщала и пътьом събаряла с опашката си камъни и дървета. Щом влязла в пещерата много се почудила и зарадвала, че всичко било преметено и подредено. А като видяла какво се вари в котела, още повече се зарадвала. Излапала гозбата, изблизала до дъно котела. После се подала през отвора на пещерата и се провикнала:

— Онзи, който ми стори това добро, нека без страх се покаже!

Момъкът се смъкнал от дървото и рекъл:

— Ето ме!

Ламята го поканила да влезе вътре. Седнали на приказки и разговорка. Той й разправил какво го е довело при нея.

— Само туй ли е? — викнала ламята. — Иди в градината и си откъсни колкото щеш зелки!

Синът на куцовлаха отишъл в градината, отрязал три зелки и ги изял още там. Тутакси той усетил в себе си голяма сила и ако се бил погледнал в огледало, щял да види колко хубав е станал. Върнал се в пещерата, сбогувал се с ламята и подкарал катърите. Преди да се върне в двореца, отбил се в колибата на онзи старец. Той го погледнал и като го видял колко е заякнал и се е разхубавил, само се подсмихнал доволен и нищо не казал. Дал му една зелка, която съвсем приличала на ламските, ама нямала тяхната чудодейна сила.

И ето, явил се момъкът пред онзи измамник жив и здрав, хубав и силен — сто души с една ръка да повали.

Болникът изял зелката и станал от постелята — казал, че уж бил вече оздравял. А като видял колко бил заякнал, какъв хубавец е станал куцовлашкият син, вече не можел да си намери място: страх и завист така го замъчили, както дяволите в пъкъла не мъчат. Мислил, мислил как да затрие момъка, накрай пак се престорил на болен — друго не му родила главата. Рекъл на царя:

— Прати моя слуга да ми доведе оная дива самодива, гдето я казват Хубавицата на света. Само като се оженя за нея, ще оздравея. Иначе ще умра.

— Толкова силни царе и чутни юнаци са се опитвали да я отвлекат и никой не е сполучил, та нашият коняр ли? — отвърнал царят.

— Прати го, прати го! Той ще свърши тая работа. А откаже ли, вземи му главата — упорствал злосторникът.

Царят, като го било страх за живота на наследника, послушал го. Повикал коняря и му заповядал:

— Тъй и тъй иска моят наследник; да идеш и да доведеш с добром или силом Хубавицата на света!

Синът на куцовлаха преклонил глава и нищо не отвърнал. Отишъл при стареца и му разправил къде сега го пращат.

— Онзи хубостник иска с чужда ръка змия да лови. Ама ти се не бой — утешил го добрият дядо. — Макар тая работа да е трудна и опасна, аз ще те науча как да я доведеш до успешен край. Слушай ме добре и запомни каквото ти кажа! Поискай от царя да ти даде четири вакли агнета, десет товара пшеница, десет товара мед и десет метли. Тръгни с кервана си към изгрев-слънце и гледай да стигнеш пред двореца на хубавата самодива по пладне. По него време тя и всичките ѝ прислужници отиват на лов из гората, а пред външните порти остават да пазят само четири орела. Дай на всеки по едно агне да изяде. Орлите ще те попитат каква награда искаш за стореното добро. Поискай им едно перце, та когато ти дотрябва тяхната помощ, да ги викаш. Те ще ти дадат и ще те пуснат да влезеш в двора. Там пък ще видиш много мравки и пчели. Изсипи на мравките пшеницата, на пчелите — меда. И те ще те попитат как да ти се отблагодарят. Поискай от мравките крилце, от пчелите — жилце. В нужда те ще ти дотрябват. Сетне почисти с метлите стените на двореца — иначе те ще се сринат върху ти и ще те усмъртят. Премети също и прага пред

покоите на Хубавицата. Не сториш ли това, вратата няма да се отвори, колкото и да я блъскаш. А като влезеш вътре, стой и чакай самодивата да се върне и да видиш сетне какво ще стане.

Момъкът запаметил добре всичко, което старецът му казал и се върнал в двореца. Дали му каквото поискал. И тръгнал той по незнайни пътеки да дири Хубавицата на света. Подир дълго скитане се изкачил на върха на една планина. Отгоре съзрял да блести чудния дворец на самодивата: стените му били от чисто сребро, портите — от чисто злато, а прозорците — елмазени. Изчакал момъкът слънцето да дойде над главата му. Тогава видял, че всички напуснали двореца и се пръснали на разни страни. Тръгнал пак. Щом приближил външните порти, четирите орли пазачи настръхнали и си показали ноктите. Той им дал по едно агне и те се укротили, почнали да ядат. Като се заситили, попитали го:

— Каква награда искаш от нас за стореното добро?

— Дайте ми едно перце, та като ми дотрябвате да ви повикам на помощ.

Орлите му дали едно перо и му рекли:

— Щом ти дотрябваме, нагрей перото и ние тозчас ще дойдем.

Пуснали го да влезе в двора. А там — мравки и пчели безчет. Насипал на мравките пшеницата, на пчелите — меда. От благодарност царицата на мравките му дала едно мравче крилце, а царицата на пчелите — едно пчелно жилце и му обещали, когато ги повика, да му се притекат на помощ.

Момъкът скрил в пазвата си даровете на орлите и животинките, па си плюл на ръцете, размахал метлите по стените — почистил ги много добре. После премел прага пред покоите на Хубавицата и вратата сама се отворила. Влязъл. Вътре всичко било наредено-подредено от хубаво по-хубаво, от богато по-богато: подът застлан с дебели халища, по стените провесени пъстри платна, на които със златна и сребърна сърма били извезани леки самодиви и левент юнаци, разни земни и неземни животни, птици и риби; няколко масички от черно и червено дърво били отрупани с драгоценни накити, а на други — в златни блюда най-сладки овощия.

Синът на куцовлаха похапнал това-онова, че бил много огладнял и се изтегнал на един миндер, застлан с мек губер. Зачакал.

Привечер господарката се върнала. Придружавали я единайсет млади девойки, коя от коя по-хубава. Ала войводката им блестяла сред тях, както месечината между звездите. И наистина нейната хубост нямала равна нито на земята, нито на небето: снага — тънка топола, очи — синчец, коси — смола, уста — разпукнат нар. Като заварила в покоите си земен човек, много се почудила. Попитала го:

— Кой си ти? Що дириш тук?

— Човек съм, не виждаш ли? — отговорил момъкът, без да се обърка. — Дошъл съм да те отведа в нашата земя с добром или силом.

Хубавицата се засмяла до уши:

— Вижете го вие, дръзкият! Толкова мъже преди теб и по-мъдри, и по-юначни са идвали, никой не можа да ме отвлече, та ти ли, младо момче?

Тъй рекла и излязла на чардака. Скарала се на орлите:

— Защо пуснахте този човек да влезе:

А те:

— Защото той ни даде по едно вакло агне да изядем. Пък ти дори вмирисано месо не ни даваше.

Запитала мравките и пчелите. Първите отговорили:

— Ти ни подхвърляше само трохички мухлясал хляб. Пък този юнак ни изсипа десет товара златна пшеница.

А пчелите:

— Ти ни даваше само сух восък да смучем, а момъкът ни нахрани с пресен мед.

Самодивата се обърнала към стените и вратата:

— Нали ви бях наредила да не пущате никакъв чужденец в моите покои? Защо оставихте този човек да влезе?

— Защото той ни почисти и премете най-грижливо, та блеснахме като нови. Пък ти ни беше оставила да се покрием с прах. Затуй! — отвърнали те.

Като разбрала какво е свършил неканеният гост, стопанката малко поомекнала, загледала го с по-други очи. И сега видяла, че той е млад и хубав, и силен, както никой друг. Харесала го и залюбила тозчас, ала не щяла да се предаде отведнъж — поискала да го изпита, какво той може, достоен ли е да ѝ бъде мъж. Защото, тя така си мислела, той за себе си я иска. Рекла му:

— Харно, момко! Дошъл си — дошъл. Ама ако искаш да тръгна самоволно с тебе, ти трябва да извършиш три юначества, каквито никой човек досега не е могъл да свърши. Не успееш ли — ще си загубиш главата. Съгласен ли си?

— Казвай да чуя, пък ще видим — отвърнал куцовлашкият син.

— Първо, ще размесея три товара жито, три товара ечемик, три товара ръж и три товара пясък — всички на една камара. За една нощ ти трябва да ги отделиш в четири купа: в единия — само жито, в другия — ечемик, в третия — ръж, в четвъртия — пясък.

— Ще се опитам, хубава господарке! Не ми се вижда това да е чак толкова трудно — отговорил той.

Самодивата нахранила и напоила юнака с всякакви вкусни ястия и пития. През туй време прислужниците ѝ струпали в една голяма стая по три товара жито, ечемик, ръж и пясък. Разбъркали всичко на една камара и тя стигнала чак до потона. Като свършили това, те си отишли и оставили момъка сам да се оправя. Той много не се маял — подпалил мравчето крилце. Още то не било изгоряло докрай, когато в стаята допълзяла царицата на мравките.

— Можете ли — попитал я той — за една нощ да разделите тая камара на четири купчини? В едната да има само жито, в другата само ечемик, в третата — ръжта, в четвъртата — пясък?

— Можем! — отговорила царицата на мравките. — Легни си спокойно, а тая работа остави на нас!

Юнакът легнал и заспал сън юнашки. На заранта, като се събудил — цялата стая почистена, всичкото зърно по зърно отделено и струпано на четири купа.

Дошла Хубавицата на света. Видяла, че работата била свършена и много се почудила. Рекла:

— Харно! Първата заръка добре изпълни. Сега — втората: да идеш при ония две планини, които безспир се събират и разделят. Отвъд тях има извор с жива вода. Да ми налееш от него едно стомне и да ми го донесеш преди слънцето да залезе.

— За тебе ще ида, ако речеш, и до края на света — отговорил момъкът.

Отишъл той на едно скришно място, подпалил орловото перо. Тозчас орлите долетели.

— Можете ли да ме отнесете до ония две планини, които безспир се събират и разделят, та да взема за вашата господарка жива вода?

— Можем. Само че трябва още сега да тръгнем, за да стигнем там точно по пладне. Тогава планините се застояват за малко — почиват си.

Синът на куцовлаха взел едно стомне. Грабнали го орлите и го отнесли далеч-далеч. Когато приближили двете планини, той видял, че са толкова високи — до самото небе стигат и никаква птица не може да ги прелитне. През всичкото време те се блъскали една о друга, искри като светкавици хвърчали на четири страни и страхотен грохот и тътен огласял цялата земя. Току-що орлите били стигнали досам тях, слънцето се изкачило на върха на небето — дошло пладне. Планините се отдръпнали, престанали да се блъскат. Като стрела птиците се устремили между тях и за кратко време отнесли момъка при извора. Той бърже напълнил стомнето с жива вода и още по-бърже орлите го изнесли вън. Добре че не се забавили, защото едвам прелитнали междината и планините отново се втурнали една против друга — за малко да смачкат и орлите, и нашия юнак. Ала отскубнали само перо от опашката на един орел и искрите малко ги поопърлили. Леко се отървали и благополучно се завърнали в двореца, точно когато слънцето засядало зад далечните баири.

Отишъл момъкът при Хубавицата, подал ѝ стомнето с живата вода. Тя още повече се почудила. Рекла му:

— Много добре! Успя и втората ми заръка да изпълниш. Ще видя дали ще сполучиш и при третата. Върви сега да спиш, а утре ще дойда при тебе с моите единайсет дружки. Лицата ни ще бъдат забулени. Ако ти познаеш коя съм, ще тръгна доброволно с теб. Ако ли не — мисли му!

— Как няма да те позная, хубавице! Ако очите ми недогледат, сърцето ще ми подскаже — отвърнал куцовлашкият син.

Хубавицата на света си отишла. Щом останал сам, той подпалил пчелното жилце. Начаса царицата на пчелите прилетяла. Момъкът ѝ разправил каква заръка има за утре. А тя му казала:

— Отваряй си очите да видиш на чия глава съм кацнала. Ще знаеш, че тя е нашата господарка. Хвани я за ръката, съблечи ѝ веднага ризата и тозчас тя ще изгуби самодивската си сила. Скрив тая риза

добре, защото ако тя си я облече, ще избяга и никой после не ще може да я намери.

На заранта в стаята, където спял момъкът, влезли една подир друга дванайсет девойки. Всички били облечени в бяло и с тежко златно було забулени, така че нищо не се виждало — руса ли е, чернокоса ли е. Те се хванали за ръце и почнали да играят хоро около него. Той се помаял малко, да им се понарадва, че много кръшно играели. Сетне се спуснал и уловил онази, връз чиято глава била кацнала царицата на пчелите. Смъкнал ѝ бърже покривалото и като я видял, че е тя същата, почнал да ѝ съблича ризата. Девойките се развикали и хукнали навън. Мушнал юнакът ризата в пазвата си и загърнал самодивата в ямурлука си. Тя прибрала в един вързоп някои неща, които ѝ били най-мили, взела си стомнето с жива вода и тръгнала покорно с момъка, както всяка смъртна жена върви с мъжа си.

Подир няколко дни двамата пристигнали в царевия дворец. Синът на куцовлаха предал Хубавицата на света на онзи вероломник, макар кръв да му капела от сърцето. Пък тя като разбрала, че ще бъде жена не на юнака, който заради нея беше извършил три непосилни за други юначества, а на онзи нечестивец, толкова се ядосала, че очите ѝ светкавици замятали. Ала и тя трябвало да се помири — какво ще прави, като ѝ няма вече самодивската сила?

Нейната риза момъкът дал на царицата и ѝ казал да я заключи с три катинара, че ако попадне в ръцете на Хубавицата, тя ще избяга.

Изпълнил и тая повеля той и си отишъл при конярите. А царедворците се разтичали да готвят сватбата. Поканили всички велможи и сановници, наредили тежки трапези със скъпи ястия и питиета. Започнала една веселба, както е редно за такава лична сватба. А нашият юнак, комуто се падало най-почетно място на царската трапеза, го нямало — защото бил коняр и сигурно мирише на конска пот. Така си думали царедворците.

Хапнали си, пийнали си сватбарите, понаправили главите и отишли в царевата градина да играят хоро. Всички хопали-тропали, само булката стояла настрана, не искала да играе. Попитали я защо се дърпа тъй, дали не знае хоро да играе. Тя отговорила:

— Аз ли? Да ви извия едно хорце, калпаците ви ще се разиграят. Защото никой от вас не е виждал самодивско хоро.

— Хайде тогава, поиграй, да видим — помолили я.

— Не мога да играя, защото ми няма ризата. Свекърва ми я скри и не ми я дава.

Всички девойки отишли при царицата да я молят да даде на булката ризата, че да видят как играе самодивско хоро. Царицата не се съгласявала — помнела какво ѝ бил казал конярят. Тогава най-младата девойка царедворка, най-неразумната, се изхитрила — задигнала тайно самодивската риза и я дала на Хубавицата на света. Тя, щом я облекла, изтичала в градината и заиграла така, че нозете ѝ на земята не опирали. И както всички се били прехласнали в играта ѝ, изведнъж тя изпляскала с ръце, политнала към облаците и извикала:

— Останете си, люде, със здраве! Карайте сватба без булка, че самодива дом не събира. С измама ме доведоха тук, ала не ще могат да ме задържат. Пък който милее за мене, да тръгне по белия свят да ме дири. Ама дордето не изтърка три чифта железни цървули, не ще ме намери.

Това изрекла тя и отлетяла, та се не видяла. Останали сватбарите смаяни. Ами сега? Измамникът прошепнал на царя:

— Заповядай на моя слуга да я намери и без нея да не се връща.

Царят повикал сина на куцовлаха и му заповядал да тръгне да дири булката и без нея да не се връща, че ще му вземе главата.

Дали на момъка три чифта железни цървули, пари и храна за из път. И тръгнал той да дири хубавата самодива. Къде не ходил, къде не бродил — планини и полета преминал, реки и морета преплавал — цели три години! Изтъркали се о камънаците и трите чифта железни цървули — не можал да я намери. Сякаш в дън земя била потънала.

Изморил се момъкът, отчаял се. Взел, че с парите, що му били останали, построил на един кръстопът кръчма. На пътниците, които спирали при него, давал да ядат и пият без пари. Вместо да плащат, искал всеки да му разкаже какво е чул и видял през там, където е минал, та дано научи нещо и за Хубавицата на света. Много приказки изслушал, ала за нея — ни дума.

Един ден в кръчмата се отбил уморен пътник. Идвал отдалеч, отивал на гурбет. Юнакът го нагостил и седнал до него да го разпитва. От дума на дума онзи му разправил:

— Веднъж нощта ме свари в оная хей планина, гдето се мержелее в далечината. Вървах по една козя пътека, която се виеше

през най-глухи места. Откачи ми се бъклицата и се затъркала по стръмното, та падна чак на дъното на дола в един поток. Слязох да си я взема и що да видя? — Долу в един син вир дванайсет млади девойки, съблекли ризите си, се къпят на месечина...

Щом чул тия думи, синът на куцовлаха скочил като попарен. Разпитал гурбетчията за мястото, където е видял девойките и го помолил да пази кръчмата дордето се върне. Онзи и без туй бил изморен, нямал бърза работа — съгласил се.

Нашият момък си грабнал ямурлука, нарамил торбата с храна и тръгнал към далечната планина. Вечерта, преди още съвсем да се стъмни, стигнал при потока. Притаил се в храсталака и зачакал. Когато месечината се вдигнала и лъчите ѝ заиграли по сините води на вира, ето че долетели дванайсетте самодиви. Те си съблекли ризите на брега и нагазили да се къпят.

От своето място момъкът гледал как девойките почнали да се плискат и играят във водата. Смехът им се разнасял надалеч, подобен на бълбукане на планински ручей. Между тях била и Хубавицата на света. Който веднъж я видел, не можел да я сбърка с друга, че тя била по-хубава от всички тия хубавици.

Синът на куцовлаха тихичко пропълзял до брега и откраднал ризата ѝ. Самодивите го зърнали, развикали се, разпискали се. Всяка си грабнала ризата. Бързешком те се облекли и пръхнали в нощния въздух като прилепи. На брега останала само войводката им. Тя не могла да отлитне с посестримите си, защото момъкът ѝ прибрал ризата в пазвата си. А без нея самодивата не може, както човек не може без сянката си да върви. Юнакът я загърнал с ямурлука си и с преклонена глава Хубавицата на света тръгнала подир него.

Отишли в кръчмата, нахранили се, починали си. На развиделяване се стегнали за път. Преди да тръгнат, синът на куцовлаха повикал гурбетчията и му рекъл:

— Ти ми стори голямо добро. За награда аз ти подарявам моята кръчма.

Сиромахът много се зарадвал, благодарил и изпратил двамата с всякакви благословии. По пътя момъкът разправил на Хубавицата колко мъки и тегла бил претърпял, дордето я намери. Тя въздъхнала и му рекла:

— И всичко това, само за да ме дадеш пак в ръцете на онзи никаквец?

— Ти си ми както въздуха — без тебе не мога да живея. Пък щом така ми е писано и орисано, доволен ще съм да те гледам, па макар и в чужди ръце.

Подир дълго ходене стигнали най-сетне в царевия дворец. Всички много се почудили, защото смятали, че конярят отдавна е станал голи кости. А онзи поразник от яд и страх не го свъртало на едно място — въртял се като въртоглав и все мислел как да погуби сина на куцовлаха. Като вече нищо не могъл да измисли, помолил царя да убие коняря. Ала той не се съгласил, защото много го обичал и почитал, заради неговите юначества.

Тогава този злодеец се вдигнал среднощ в най-глуха доба, когато само злите сили са будни, и отишъл в обора. Заварил, че синът на куцовлаха спял дълбок сън, защото много се бил уморил от пътя. Проклетникът взел, че го наръгал с ножа си на много места и горкият момък умрял начаса. А убиецът се върнал в постелята си и заспал с разпуснато сърце, като че ли бил сторил най-голямо добро.

Ала един от конярите всичко видял. Още едва се зора зазорила, той изтичал при Хубавицата на света. Разправил ѝ за злодейството. Тя веднага отишла в обора и на ръце отнесла умрелия в стаята си. Извадила от едно потайно място стомнето с живата вода, която куцовлашкият син ѝ беше донесъл, и го поръсила. Той се съживил, раните му тутакси зараснали — белег дори не личало.

На заранта царят — без да знае нещо за станалото — събрал всичките си сановници, да уреждат царски работи. До дясното му коляно се мъдрел неговият наследник и разговарял по-весело от всеки друг път. Изведнъж вратата се отворила и влязъл възкръсналият. Вероломният убиец, щом го зърнал, изтръпнал, пребледнял като вар. А синът на куцовлаха му рекъл:

— Бях умрял и възкръснах. Сега вече клетвата не ме държи.

И разправил пред събраните там големци, как със заплаха и измама този хубостник се бил представил за кръщелник на царя, колко пъти само за да се отърве от него бил го пращал на вярна смърт, и как накрая го наръгал с нож, когато спял, а Хубавицата на света го възкресила с жива вода.

Тогава царят заповядал да уловят измамника и да го отведат извън градските стени. Там растели в кръг едно до друго четири високи дървета. Палачите привели върховете им с голяма мъка. Вързали за тях ръцете и нозете на убиеца. Като отпуснали върховете, дърветата се изправили и разкъсали злочинника на четири четвъртини. Сетне палачите събрали парчетата, поръсили ги с жива вода и той пак се съживил. Отново го вързали за върховете на дърветата и повторили същото. Така направили до три пъти. Накрай го оставили разкъсан и нечестивата му душа с писък отлетяла на вечни мъки в преизподнята.

Царят познал своя кръщелник, отдал му всичките си милости, за да го награди за понесените теглила и голямото му юначество. Заедно с царицата те венчали куцовлашкия син за Хубавицата на света и било веселие неописуемо. А подир време, когато царят се усетил много стар и немощен и разбрал, че наследникът му е по-умен и от самия него, отстъпил му престола си, както навремето бил обещал на баща му.

Подир всички тия мъки накрай синът на куцовлаха си намерил късмета. Заживели си двамата хубавци в доволство и охолство. Самодивата родила шест деца — трите момичета по хубост приличали на майка си, а трите момчета по ум и сърцатост — на баща си...

Само че туй не беше истина, ами чиста лъжа; на гръб я понесох, вам я донесох. Пък вие ми дайте по едно рупче да пия кафе!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.